

6. kwiecień 1921r.

Nr. 362.

Kowno. Litwa.

TAJNE

Do

Pana Przewodniczącego Konferencji
Litewsko-polskiej w Brukselli.

Panie Prezydencie!

W myśl rezolucji Rady Ligi Narodów Polska i Litwa przystąpią na konferencji w Brukselli do omawiania spraw, dotyczących się granic obydwu tych państw.

Jest faktem, że Polska i Litwa mają jedyną wspólną granicę na linii kanału Augustowskiego, dalej na zachód i na północ od tej granicy znajduje się terytorjum prawdziwie białoruskie; jest to fakt niezaprzeczany ani przez Litwinów, ani też przez Polaków. Stwierdziła to również Rada Ligi Narodów po zbadaniu przyczyn konfliktu polsko-litewskiego. Traktat Wersalski prawdziwość powyższego ustalił również niezaprzeczenie.

Ludność białoruska tych terytorjów ma pełne prawo przyjąć udział w dyskusji nad jej losami. Ludność ta posiada swój rząd legalny, który zmuszony jest bronić jej interesów. Ze względu na siłę liczebną wojsk polskich i bolszewickich naród białoruski nie był w stanie obronić swych terytorjów przed wrogim zagarnięciem i tymczasową utratą niezależności. Dlatego też rząd białoruski zmuszony jest w chwili obecnej szukać gościny w przyjaznym sobie kraju; To jednakże nie pozbawia go prawa do obrony interesów własnego narodu. Zgodnie z memorjałem z dnia 16. i 18. grudnia 1920r. skierowanego do Ligi Narodów w Genewie, rząd białoruski przypuszcza, że dla sprawiedliwego rozstrzygnię-

cia tej sprawy należy oddać terytorjum białoruskie legalnemu rządowi białoruskiemu. Gdyby w chwili obecnej z jakichkolwiek bądź przyczyn przedstawiało to trudności, ludność białoruska ziemi Wileńskiej i Grodzieńskiej ze względu na porozumienie federacyjne, istniejące między rządem białoruskim i litewskim, wolałaby widzieć swoje terytorjum ~~prze~~łączonym prowizorycznie w granice Republiki Litewskiej. Propozycja ta podyktowana jest przez istniejące więzy organiczne, łączące te dwa narody od czasów ich politycznego niezależnego współżycia, zarówno jak i przez obecne ich wzajemne ku sobie ciążenie ekonomiczne. Nakoniec gdyby nawet i ta propozycja z jakichkolwiek bądź przyczyn nie była do przyjęcia, rząd białoruski zgodziłby się na plebiscyt, któryby wyraził prawdziwą wolę narodu białoruskiego, zamieszkującego teziemie, oczywiście przy warunkach zupełnej swobody przy wyrażaniu tej woli.

Obecnie plebiscyt uznano za zbyteczny i niepotrzebny. Powstaje myśl podziału ludności białoruskiej Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny jak jakiegoś przedmiotu materialnego między Polską a Litwą. Podobna decyzja jest w zupełnej sprzeczności z zasadniczym prawem narodów do samookreślenia.

Biorąc pod uwagę, że konferencja w Brukselli poruszy problemat i sprawy najbardziej żywotne narodu białoruskiego, zamieszkującego wymienione prowincje, rząd białoruski uważa za konieczne przyjąć udział w wymienionych dyskusjach w charakterze strony niezależnej i kompetentnej, tembardziej że Polska i Litwa nie były nigdy na stopie wojennej i pertraktacje obecne nie są rezultatem tej wojny. Odmowa wysłuchania głosu przedstawicieli białoruskich wzmocni wśród ludności przekonanie zupełnej nieświadomości ich interesów tylokrotnie już przez 7 lat wojny pogwałconych i pchnie ją ponownie do nowych walk i powstań rewolucyjnych, zorganizowanych celem obrony własnych praw i interesów.

Biorąc pod uwagę wyżej podane, rząd Białoruskiej Demokratycznej Republiki, wyrażając aspiracje do życia poko-

jowego swego narodu ma honor prosić Pana Przewodniczącego
o dopuszczenie ^{pełnomocnej} delegacji rządu na przyszłą konferencję
polsko-litewską w Brukselli.

Ł A S T O W S K I m.p.
Przewodniczący Rady Ministrów
i Zastępca M.S.Zagranicznych.

K. D U S Z E W S K I m.p.
Sekretarz Stanu.

Zgodne z oryginałem:

Pieczęć okrągła: z Pogonią:

Kouna, 7. krasawika 1921r.

Za zgodność tłumaczenia:

